

Panium - Nomer Loro

Mungghah lan Tibané Raja ing Kidul

Jeff Pippenger

2025-02-27

Kita mungkasi artikel pungkasan kanthi nulis, “Ayat 10–15 nggambarake telung perang proksi sing kalaksanakake déning ratu ing sisih lor, yaiku kakuwatan kapausan, wiwit taun 1989 nganti tekan hukum Minggu.” Telung perang proksi iki diwiwiti kanthi pangenalalan Amerika Serikat ing ayat 40 minangka “kréta perang, kapal-kapal, lan para jaranan.”

Perang proksi sabanjuré, kang digambaraké déning ayat 11 lan panggenapan sajarahé ing Peperangan Raphia taun 217 SM, kadadéan antarané Ptolemaios IV Philopator, ratu ing sisih kidul yaiku Mesir, lan Antiochus Agung, uga sinebut Antiochus Magnus, saka Kakaisaran Seleukia. Antiochus wis nggenapi ayat 10 nalika dhèwèké mbales marang Mesir amarga kalahé karajané ing sisih lor lan ilangé banda darbèké, kanthi ngrebut manèh kabèh tlatah kang sadurungé wis direbut déning karajan sisih kidul saka karajané. Panjenengané nglakoni mangkono, nanging mandheg ing tapel wates Mesir, mula nggenapi ayat 10 lan dadi pralambang tumrap taun 1989.

Nanging para putrané bakal kagugah, lan bakal nglumpukaké pasukan gedhé akèh cacahé; lan siji mesthi bakal teka, lan mbebanjir, lan ngliwati; banjur dhèwèké bakal bali, lan kagugah manèh, tekan bètèngé. Daniel 11:10.

Perang proksi kapindho yaiku Peperangan Raphia. Raphia ateges tlatah tapel wates. Medan perang iku nandhani titik nalika Antiochus wis mungkasi panyerangané sadurungé ing ayat 10. Telung perang proksi iku dipréntah déning kayektèn, ing pangertèn bilih perang proksi kapisan salaras karo perang proksi pungkasan. Kabeh telung perang—ayat 10, 11, lan banjur perang katelu ing ayat 13–15—dilakokaké déning tokoh sajarah sing padha ing panggenapan wiwitané. Antiochus Magnus ana ing saben telung peperangan iku, kanthi profètis ngiket kabèh mau dadi siji garis. Antiochus menang ing peperangan kapisan lan pungkasan, nanging ora ing peperangan tengah, nalika ratu sisih kidul menang.

Kaya déné Raphia tegesé tlatah tapel wates, mangkono uga Ukraina. Perang proksi kapindho, sing kawitan kaleksanan lumantar Peperangan Raphia, saiki lagi kaleksanan ing perang Ukraina. Vladimir Putin iku raja ing sisih kidul, turunan profetik saka raja modern kawitan ing sisih kidul, yaiku Vladimir Lenin. Putin bola-bali negesaké yèn tanggapan Rusia marang Ukraina adhedhasar sawijining prajanjèn sing dipadudonaké, yaiku manawa sawisé Jerman manunggal manèh, NATO ora bakal ngrembaka luwih adoh mlebu ing tlatah tilas USSR. Panyurung tumindaké Putin nggambaraké panyurungé Ptolemaios ing ayat 5–9 lan panyurungé Napoleon ing taun 1797. Kateluné raja sisih kidul iku mbeneraké tumindaké nglawan raja sisih lor adhedhasar prajanjèn sing wis dilanggar.

Miturut Yesaya 23, sundhalipun Tirus, ingkang nglambangaken kakuwasan kapausan, badhé kalimputaken pitung dasa taun, kados dintenipun satunggal ratu—satunggaling wekdal ingkang kaping bola-bali kaandharaken minangka mangsanipun karajan kaping enem wonten ing ramalan Kitab Suci, yaiku kéwan bumi ing Wahyu 13 (Amérikah Sarékat), mrentah.

Lan bakal kelakon ing dina iku, Tirus bakal kalalèkaké pitung puluh taun, manut dina-dinané siji ratu: sawisé rampungé pitung puluh taun, Tirus bakal ngidung kaya sundhal. Jupuk clempung, mlakua mubeng kutha, hé sundhal kang wis kalalèkaké; anggitanen wirama kang endah, ngidunga akèh tembang, supaya kowé kaélingi manèh. Lan bakal kelakon sawisé rampungé pitung puluh taun, yèn Pangéran bakal niliki Tirus, lan dhèwèké bakal bali marang upah palanyahané, sarta bakal laku jina karo sakehing karajaning jagad ana ing lumahing bumi. Yesaya 23:15–17.

Periode simbolis pitung puluh taun mau ngambah saka taun 1798 nganti tekan angger-angger Minggu, yaiku sajarah kang digambarake déning ayat 40. Mung nalika pungkasaning pitung puluh taun iku, utawa nalika wis nyedhaki angger-angger Minggu, sundel mau katon manèh. Awit saka iku, peperangan saka telung paprangan ing ayat 10–15 kalakokaké déning sawijining wakil saka kakuwatan kepausan, amarga sacara profètis dhèwèké dilalèkaké sajroning mangsa iki.

Ing perang-perang wakilan kang kapisan lan kang pungkasan, ratu saka lor ngalahaké ratu saka kidul. Ing perang kang ana ing tengah, ratu saka kidul ngalahaké ratu saka lor. Perang Raphia minangka panggenapan sajarah kang wiwitan saka ayat 11, lan ayat mau bebarengan karo panggenapan sajarahé mbentuk rong paseksi kang kudu digandhengaké karo pérangan-pérangan Kitab Suci kang sajajar ngenani telung setengah dina nabi tumrap pamaréntahan Roma kapausan. Mangkono, rong pérangan Kitab Suci ing sajroning Daniel 11, kang katut lumantar panggenapan-panggenapan sajarahé, netepaké ciri-ciri nabi tumrap perang tapel wates ing ayat 11, kang kapisan kawujud ing Perang Raphia lan banjur kawujud manèh ing mangsa wekasan taun 1798.

Garis-garis paseksen punika njagi bilih Vladimir Putin punika Vladimir pungkasan saking raja kidul modhèren. “Vladimir” asring dipuntegesi ateges “panguwaosing jagad,” nanging tembung *mir* ugi kanthi leres ateges “komunitas.” Mila, Vladimir ateges “panguwaosing komunitas,” utawi “panguwaosing komunisme.” Putin ngenali keterlibatanipun kaliyan Ukraina minangka adhedhasar satunggaling perjanjian ingkang sampun kabirid, ingkang ngrembag prekawis keprihatinanipun babagan panyusupan NATO nglangkungi tapel wates ingkang sampun dipunsarujuki sasampunipun penyatuan Jerman. Arahipun Putin boten namung kasengsem tumrap Zelenskyy lan Ukraina, nanging ugi sami kuwatipun tumrap NATO lan EU. Panyusupan NATO lan EU dhateng wilayah ingkang miturut panegesipun Putin kedah tetep bebas saking NATO punika sajajar kaliyan bebendunipun Ptolemaios nalika raja Seleukia nyingkiraken putri Mesir ingkang dados garwanipun, kangge bali dhateng garwa rumiyinipun. Perjanjian ingkang kabirid punika nedahaken maju dhateng Perjanjian Tolentino taun 1797 ingkang ugi kabirid. Ing Daniel 11, nalika raja kidul ngungkuli

raja lor, prakawis punika ngandhut satunggaling perjanjian ingkang kabirid.

Prajanjèn ingkang katêmpuh punika gegayutan kaliyan boten gelemipun Uni Eropa mbatesi pangrembakanipun NATO nglangkungi wates-watesipun nalika Jêrman kasatunggalakên malih. Ing pangertosan punika, Putin, ratu ing sisih kidul, wonten ing satunggaling paprangan nglawan ratu ing sisih lor, ingkang kaajêngakên lumantar kakuwatan proksinipun. Kados dene Nazi ing Perang Donya II dados proksi tumrap Gréja Katolik, Nazi ing Ukraina dados pralambang perang proksi kaping kalih saking ayat 10–15. Tigang perang donya lan tigang perang proksi—lan ing kalih larik punika, Nazi punika dados wakil proksi tumrap Gréja Katolik sajroning konflik ingkang madya.

Ing telung pangangkah sajarah asli tumrap pangenapan perang-perang proksi iki, Antiochus Magnus ana ing saben perang. Kerep wis katuduhaké kepriyé etimologi saka “Antiochus” lan pralambang sing kagandhèng karo karajan Seleukia minangka ratu saka lor iku ngenali Antiochus minangka pralambang antikristus—yaiku paus ing Roma. Nanging ing sajarah telung perang proksi iku, sundel Tirus kaélingaké ora, mula pralambang “paus” sing kawakili ana ing jeneng “Antiochus” iku nuduhaké kakuwasan proksiné. Ing perang kapisan lan pungkasan, iku Amérika Sarékat kang kanthi kabuka nindakaké karsané Roma. Ing ayat 11, kakuwasan proksi iku yaiku Nazisme Ukraina, nanging biyèn lan isih saiki kapal-kapal lan kréta-kréta perangé Amérika Sarékat sing nyangga Zelenskyy ana ing perang iku. Ing lumahing perang proksi kapindho, Amérika Sarékat kasamarké, kaya déné paus sajroning pitung puluh taun ing Yesaya 23. Amérika Sarékat kasamarké ing sajarah iku dhéwé, nalika negara iku ngrembakaaké kabèh wataké kéwan mau, saéngga kanthi profètis prayoga manawa, sawisé perang proksi kapindho wiwit lumaku, Amérika Sarékat katutupi déning kakuwasan proksi Nazisme ing Ukraina, sanadyan negara iku tetep dadi kakuwatan militèr lan ékonomi saka kéwan bumi kang nyangga Ukraina nganti tekan karusakané.

Nalika ratu ing sisih kidul tindak menyang Babil lan nyekel ratu ing sisih lor dadi tawanan, lan uga nalika Jenderal Berthier nyekel paus dadi tawanan, dheweke lumaku terus mlebu menyang Vatikan, nuduhaké yèn perang Ukraina bakal pungkasan kanthi kemenangan Putin ing sawijining wektu nalika samubarang perlawanan saka Ukraina wis disirnakaké. Karajan sing dicekel Ptolemaios yaiku Babil, lan karajan sing dicekel Napoleon yaiku Babil rohani. Mangkono, karajané Zelenskyy dipralambangaké déning para kawula sing maringi panyengkuyung marang dhèwèké. Saiki, sawisé Trump narik bali panyengkuyung saka kreta, para jaranan, lan kapal-kapalé kéwan bumi, panyengkuyung Ukraina yaiku EU, yaiku golongan sing padha banget kang ora gelem ngrungokaké pratelané Putin bab prajanjèn sing dilanggar gegayutan karo pangrebutan mlebu NATO.

Filsafat kang nuntun para eurokrat ing EU yaiku gerakan Greenpeace. Awit saka iku, Zelenskyy tegesé, “ijo.” Zelenskyy iku kepala simbolis para pangobong perang ing EU kang dituntun déning agenda global bodho saka lingkunganisme. Nalika perang Ukraina rampung, Putin bakal ngrayakaké ora mung kemenangan nglawan Ukraina, nanging uga marang sakabèhé EU lan NATO.

Mula, telung perang proksi kasebut ngemot pratandhaing kayekten. Ing perang proksi kang kapisan lan kang pungkasan, ratu ing sisih kidul dikalahaké lumantar sawijining aliansi antarané kéwan segara lan kéwan bumi ing Wahyu telulas. Ing wiwitan, kamenangan tumrap ratu ing sisih lor kalaksanani lumantar sawijining aliansi karo sawijining paus konservatif, Paus Vatikan I, kang sajroning konteks rahasia Fatima miturut tradhisi Katulik iku dianggep minangka paus putih utawa paus becik. Paus sapunika, kang nalika aku nulis iki lagi mapan ing ambanging pati, yaiku sawijining paus Vatikan II, paus liberal, kang sajroning konteks rahasia Fatima iku minangka paus ireng utawa paus ala.

Ayat patbelas nedahaké manawa nalika “para begal saka bangsamu” sing ngluhuraké awaké dhéwé lan banjur tiba, mlebu ing sajarah kenabian, wahyu iku diteguhaké. Ing kaleksanané ayat telulas nganti patbelas ing Peperangan Panium ing taun 200 SM, Roma kapir nyelaraké awaké dhewe menyang prakara-prakara sing magepokan karo peperangan iku mau. Ing telung ayat sing ngrembug Peperangan Panium, ayat patbelas nedahaké manawa wahyu iku diteguhaké déning Roma.

Ing Peperangan Panium sajarahé, sawijining paus putih konservatif Vatikan I bakal nggabungake kekuwatan karo présidhèn kaping wolulas pungkasan sing wiwit ana ing mangsané Reagan, kang sadurungé wis mbentuk aliansi karo sawijining paus konservatif Vatikan I. Wong-wong mau nindakaké mangkono ing taun 1989 kanggo ngrubuhaké tilas USSR, lan ing wekasané wong-wong mau nindakaké mangkono kanggo ngrubuhaké panguwasa pungkasan saka karajan iku dhéwé.

Ing taun-taun pamaréntahan Reagan lan lumantar persekutuan Paus Yohanes Paulus II karo Amerika Serikat, Yohanes Paulus II banjur pracaya yèn dhèwèké iku paus becik ing ramalan-ramalan Fatima. Kaprabawan déning kayektèn mau, dhèwèké wiwit lelungan ngubengi jagad kanggo nglantaraké apa sing dipahami minangka penggenapan saka pratandha-pratandha Fatima. Kanthi mengkono, dhèwèké dadi paus sing paling akèh lelana ing sajarah, uga paus sing paling dipangertèni ing salawas-lawase, nalika dhèwèké nggenepi ramalan Wahyu telulas yèn bakal ana sawijining mangsa nalika jagad kabèh bakal kaéram-éram ngetutaké kéwan mau. Pribadi umum Paus Yohanes Paulus II ngewujudaké ciri paus konservatif Vatikan I sing mlebu ing sawijining persekutuan karo présidhèn pungkasan Amerika Serikat.

Mulané, salah siji ciri kenabian saka paus kontemporer Reagan yaiku manawa ana sawijining titik nalika citra umume ditandhani minangka sawijining pratandha dalan. Tandha iku ana ing ayat patbelas, nalika para perampog saka bangsamu netegaké wahyu iku. Paus Yohanes Paulus II nggenepi sawijining ciri kenabian minangka paus kang ndadèkaké saklumahing jagad gumun ngetutaké dhèwèké, mangkono nuding maju marang paus Vatikan I konservatif ing pungkasaning jaman sing mlebu ing sawijining aliansi karo Trump. Nalika iku kelakon, wahyu iku katetepaké, lan kang netegaké wahyu iku yaiku paus mau nyelakaké dhèwèké dhéwé menyang sajarah Panium lan taun 200 SM.

Wiwitané wolung présidhèn nggambaraké pungkasané wolung présidhèn, lan pas sadurungé paugeran Minggu ing ayat nembelas, sundel Tirus sing wis dilalèkaké bali mbukak sajarah nalika dhèwèké mbentuk aliansi karo pasangan sajarahé Reagan, yaiku Donald Trump. Bareng, kaya sing diwakili déning aliansi Antiochus lan Philip saka Makedon, wong loro iku ngrubuhaké generasi pungkasan saka karajan kidul, kaya sing diwakili déning ratu enom Ptolemy. Bocah sajroning ramalan Kitab Suci minangka pralambang saka generasi pungkasan, lan sawisé perang Ukraina, Putin bakal mbalèni sajarah para ratu kidul sing kaangkat amarga kamenangan militèr, banjur kesasar ing sawijiné wangun dilema gréja lan nagara.

Mangkono, ayat kaping sepuluh, kang makili taun 1989 lan perang proksi kapisan, iku wiwitan, utawa aksara kapisan ing alfabèt Ibrani. Peperangan Raphia ing ayat kaping sewelas, kang makili perang Ukraina, iku aksara kaping telulas ing alfabèt Ibrani. Angka 13 iku pralambang pambrontakan, lan bala proksi ing perang Ukraina iku para Nazi, pralambang utama pambrontakan ing donya modhèren. Panium iku aksara pungkasan ing alfabèt Ibrani, kang dumadi saka rong puluh loro aksara. Mangkono, tembung Ibrani “kayekten,” kang kabentuk kanthi nggabungake aksara kapisan, kaping telulas, lan kaping rong puluh loro saka alfabèt kanggo mbentuk tembung Ibrani “kayekten,” ngenali struktur saka telung perang proksi iki minangka kayekten. Aksara kaping rong puluh loro lan pungkasan ing alfabèt Ibrani iku pralambang kaallahan kang digandhengake karo kamanungsan, lan kasampurnaning Peperangan Panium ing mangsa cedhak bakal kelakon sajrone kaprésidhènan Trump. Trump iku présidhèn kaping rong puluh loro kang tau njabat rong mangsa.

Panium gadhah paseksèn kaping pindho tumrap satunggaling pasêkuton rangkep, lan ing kalih rujukan punika pasêkuton mau nggambaraken satunggaling pasêkuton ingkang nandhesaken sesambetan hirarkis antawisipun kalih pihak. Pasêkuton antawisipun Filipus lan Antiokhus sipatipun strategis, kanthi ancas nahan pangaribawa Ptolemaik lan Romawi ing Mediterania sisih wétan. Nanging, sesarenganipun boten kawigatosaken dhateng Peperangan Panium piyambak—Antiokhus nindakaken kampanye punika kanthi mandhiri, tanpa katerlibatan militèr langsung saking Filipus. Peran Filipus langkung boten langsung, maringi panyengkuyung pulitik lan strategis kanthi ngiket sekutu-sekutu Romawi lan Ptolemaik ing Yunani lan Laut Aigea, saéngga nglilani Antiokhus mèmusataken kawigatosanipun dhateng Koele-Siria. Para sejarawan sami ngakeni bilih Antiokhus punika ingkang langkung kuwawi wonten ing pasêkuton punika, lan bilih namung Antiokhus piyambak ingkang saèstu perang ing peperangan punika. Pasêkutonipun magepokan kaliyan wewengkon ingkang langkung jembar ingkang gayut kaliyan karajan tilasipun Aleksander. Mila, pasêkuton punika gadhah pamimpin utami lan bawahan ingkang langkung asor, kados ingkang kaawakaken déning nama Kaisaréa-Filipi, inggih punika nama Panium nalika Sang Kristus mlampah wonten ing antawisipun manungsa. Mila Kaisaréa-Filipi selaras kaliyan Antiokhus lan Filipus, awit Kaisar punika ingkang langkung kuwawi wonten ing pasêkuton ingkang dipunlambangaken déning Kaisar Augustus lan Herodes Filipus, sang tetrarkhi.

Tembung “Tetrarch” tegesipun panguwasa ingkang mréntah saprapat. Caesar mréntah saindhenging karajan kabèh, lan Filipus mréntah saprapat saking satunggaling wewengkon, mila mapanaké pralambang Filipus wonten ing sesambetan subyektif wonten ing pakempalan Panium lan Kaisaréa-Filipi. Ing Herod Filipus kita nyumurupi pralambang kalih garis getih ingkang kalih-kalihipun dados pralambang sesambetan prejanjian ingkang sampun risak kaliyan Allah. Kita ugi nyumurupi gema saking satunggal saprapating pamecahan karajanipun Aleksander dados sekawan pérangan, utawi sekawan tetrarkh. Filipus tegesipun ingkang remen jaran.

Ing Peperangan Panium, kang kapenuhané dumadi ing pungkasaning perang Ukraina, Antiochus Magnus, yaiku Amérika Sarékat, bakal ngalahaké Rusia lan bakal mlebu ing pasanggrahan karo sawijining pihak kang luwih cilik, kang dipralambangaké déning Philip. Pihak kang luwih cilik mau bakal kaèlu, nanging ora kanthi langsung ana ing peperangan mau. Peperangan iku bakal dumadi antarané USA lan Putin, lan katon cetha yèn iku gegandhèngan langsung karo pasulayan agama kang tuwuh saka nesuné lan gumungungé Putin, kaya dene dipralambangaké déning Ptolemy IV Philopator sawisé Peperangan Raphia, lan déning raja Uzziah saka Yehuda. Ptolemy lan Uzziah iku para raja sisih kidul kang kaluhuraké déning kasil militèrè nganti kebak gumungung, banjur padha kepéngin ngasta sawijining pakaryan suci kang mung kena katindakaké déning para imam. Uzziah katempuhan lara kusta amarga upayané mau, déné Ptolemy, jalaran nesu banget, matèni 50.000 wong Yahudi ing Alexandria.

Ayat kaping telulas ngenali peperangan antarané generasi pungkasan saka ratu modhèren saka komunitas, utawa komunisme, yaiku Rusia-né Vladimir Putin lan Amérika Sarékat. Trump menang ing peperangan iku, nanging dheweke nindakaké mangkono kanthi sekutu saka pérangan kaping papat saka karajan, sing sajatiné ora ana ing peperangan iku. Kita wis cedhak marang panutuping ayat kaping sewelas kaya dene diseksèkaké déning prastawa-prastawa saiki. Putin bakal menang nglawan Ukraina, kaya sing dilambangaké déning Raphia. Sawisé iku dhèwèké banjur miwiti karuntuhané sing lumaku alon-alon, kaya sing dilambangaké déning Uzziah sing disèlèhake ing sawijining omah nganti tekan patiné, amarga lepra. Sawisé kamenangané ing Raphia ing taun 217 SM, pamaréntahan Ptolemy IV Philopator saya rusak amarga korupsi, kemewahan sing kebacut, lan gumantung marang para penasihat sing ora jujur. Dhèwèké séda ing taun 204 SM, kamungkinan dipatèni utawa diracuni déning para mentriné, Sosibius lan Agathocles, minangka pérangan saka sawijining komplotan kanggo njaga kakuwasan tumrap putrané sing isih enom, Ptolemy V. Pungkasan sing kebak gejolak iki nggambarake kahanan ora stabil lan intrik sing lumrah ana ing pengadilan karaton Hellenistik, lan nandhani sawijining titik balik sing wigati ing karuntuhan Mesir Ptolemaik.

Salah satunggaling ciri saka kasampurnaning rohani ratu kidul, kang dipralambangaké déning kasampurnan-kasampurnan harfiah sing kalakon ing pasulayan ngrebut pangwasaning donya sawisé pejahé Aleksander, yaiku “révolusi.” Prancis dados ratu kidul sacara rohani ing mangsa Révolusi Prancis. Ratu kidul modern, Rusia, miyos lumantar

Révolusi Rusia. Minangka filsafat kang dipunwedharaken ing Révolusi Prancis saya mateng saka anarki Révolusi Prancis tumuju komunisme Révolusi Soviet, punika dados salah satunggaling ciri ratu kidul. Komunisme sumebar ing saindenging donya lumantar révolusi-révolusi.

Ing jaman modern, CIA lumantar panganggoné Agènsi Non-Pamaréntah wis makarya kanggo nggulingaké bangsa-bangsa ing saindenging jagad, lan rancangan langkah demi langkah kang bola-bali padha gunakaké iku yaiku apa kang sinebut révolusi warna. Raja sisih kidul iku sawijining kakuwatan naga, lan para globalis uga kalebu kakuwatan naga, lan révolusi warna saka CIA iku pratandha-pratandhané sawijining kakuwatan naga. Sajarah Prancis minangka raja sisih kidul sacara rohani nduwèni sajarah kang mirunggan, kang nandhani sawijining panutup saka garis ramalan tartamtu mau.

Pungkasan mau kaanggit déning Napoleon. Révolusi Prancis nandhani wiwitaning Prancis minangka ratu ing kidul, lan Napoleon nandhani pungkasané. Para sajarawan ngenali rerangkèning langkah kang nuntun Napoleon marang Waterloo-né, mangkono uga ngenali sawijining pungkasan kang lumaku sethithik mbaka sethithik tumrap ratu rohani ing kidul kang kapisan, béda karo Babil lan Belsyazar kang dijupuk sajroning sawengi. Vladimir kang kapisan saka ratu modern ing kidul, yaiku Vladimir Lenin, seda sajroning mangsa rong taun amarga rerangkèning serangan stroke. Ana sawatara kang ngira yèn Joseph Stalin ngracuni dhèwèké, kaya déné ana uga kang ngira yèn Ptolemeus IV diracuni déning para penasehaté. Pungkasaning ratu modern ing kidul, kaya kang kaanggit lumantar Uni Soviet, uga kaleksanan déning sawijining révolusi.

Protes ing Moskwa sing nyumbang marang rubuhe USSR iku yaiku perlawanan umum kanthi skala gedhé sajrone Kudeta Agustus 1991 (19–21 Agustus 1991). Prastawa iki, sing kapusatake ing pambélaan White House lan kapemimpinan Boris Yeltsin, kanthi langsung ngrusak kekuwatan para garis keras Soviet, mbukak kaanan ringkihé rézim, lan nyepetake ambruké USSR. Sanadyan protes-protes sadurungé ing Moskwa (umpamané, 1987–1990) lan Baltic Way (1989) wis mbangun momentum, protes Agustus 1991 iku dadi titik balik kang wigati banget ing Moskwa, sing nuntun marang bubaré Uni Soviet ing pungkasan taun 1991. Wiwitané Rusia minangka ratu sisih kidul diwiwiti lan dipungkasi ing revolusi. Pungkasané USSR iku sawijining disintegrasi kraton sing lumaku kanthi progresif, kaya déné Ptolemy, Uzziah, Napoleon lan malah Vladimir Lenin. Pungkasané Putin iku sawijining kejatuhan progresif, sing diwiwiti sanalika perang Ukraina wis rampung. Pungkasané kelakon ana ing Peperangan Panium, nalika USA njupuk kendhali marang kraton iku, nalika nampa panyengkuyung saka sawijining sekutu sing satemené ora ana ing peperangan iku.

Kita badhé nerusaké garis-garis punika ing artikel salajengipun.